

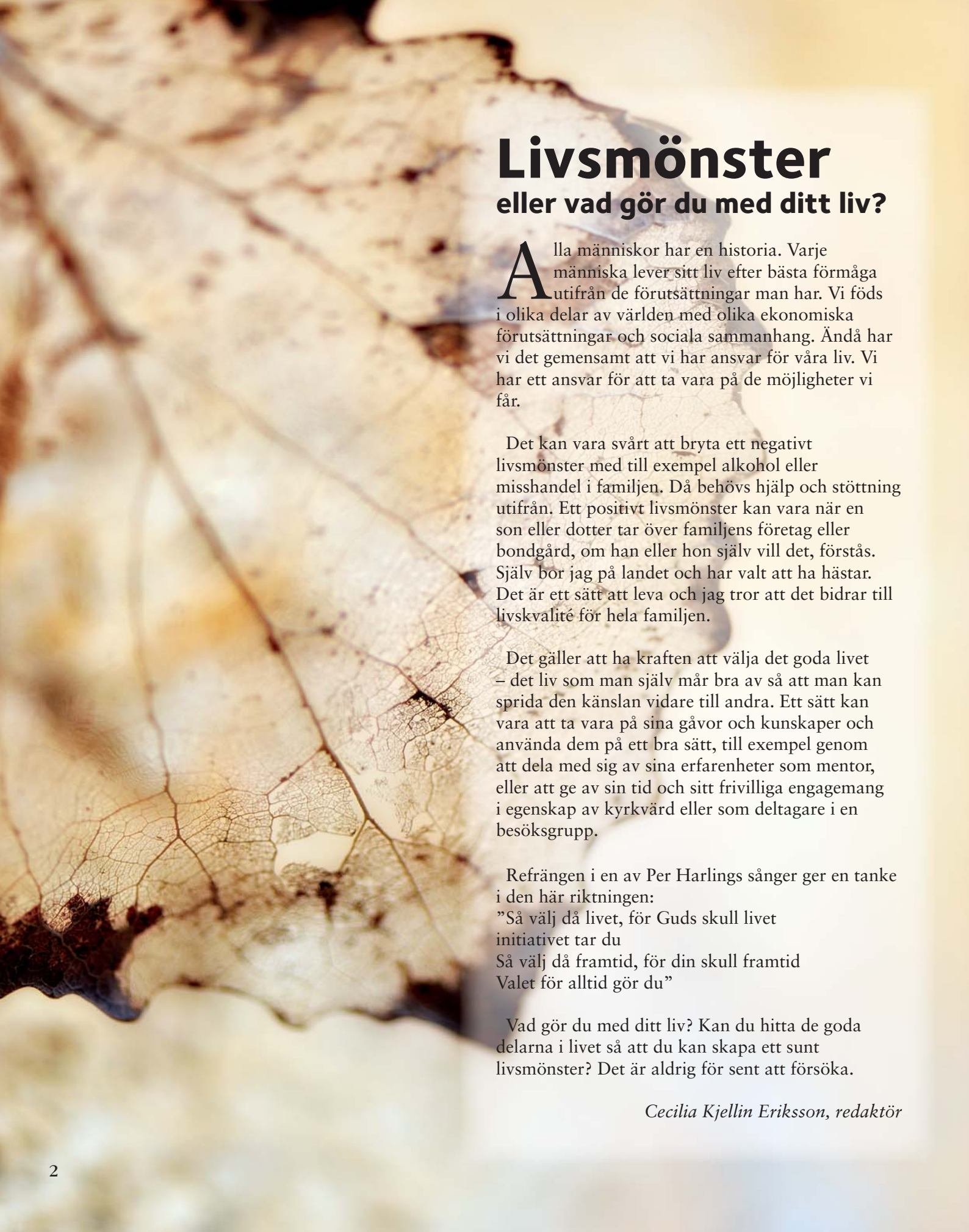
MITT i LIVET

Västanfors Västervåla församlings tidning

nr 2/09

Livsmönster

Livsmönster

eller vad gör du med ditt liv?

Alla människor har en historia. Varje människa lever sitt liv efter bästa förmåga utifrån de förutsättningar man har. Vi föds i olika delar av världen med olika ekonomiska förutsättningar och sociala sammanhang. Ändå har vi det gemensamt att vi har ansvar för våra liv. Vi har ett ansvar för att ta vara på de möjligheter vi får.

Det kan vara svårt att bryta ett negativt livsmönster med till exempel alkohol eller misshandel i familjen. Då behövs hjälp och stöttning utifrån. Ett positivt livsmönster kan vara när en son eller dotter tar över familjens företag eller bondgård, om han eller hon själv vill det, förstås. Själv bor jag på landet och har valt att ha hästar. Det är ett sätt att leva och jag tror att det bidrar till livskvalité för hela familjen.

Det gäller att ha kraften att välja det goda livet – det liv som man själv mår bra av så att man kan sprida den känslan vidare till andra. Ett sätt kan vara att ta vara på sina gåvor och kunskaper och använda dem på ett bra sätt, till exempel genom att dela med sig av sina erfarenheter som mentor, eller att ge av sin tid och sitt frivilliga engagemang i egenskap av kyrkvård eller som deltagare i en besöksgrupp.

Refrängen i en av Per Harlings sånger ger en tanke i den här riktningen:

”Så välj då livet, för Guds skull livet
initiativet tar du

Så välj då framtid, för din skull framtid
Valet för alltid gör du”

Vad gör du med ditt liv? Kan du hitta de goda delarna i livet så att du kan skapa ett sunt livsmönster? Det är aldrig för sent att försöka.

Cecilia Kjellin Eriksson, redaktör

Livs mönster

Om man, som jag, är intresserad av att pyssla och dona själv och dessutom har haft den stora turen att få prova på det mesta inom hantverk under sin uppväxt, så är internet en guldgruva!

Min mamma är väldigt intresserad av allt vad hantverk heter, och jag har genom åren fått prova allt från att väva till att sy, knyppla och slå frivoliteter. Nu när jag själv blivit vuxen, och framförallt sedan jag fått barn, så har intresset växt alltmer. Från att sitta med ett broderi eller en stickning framför teven söker jag nu aktivt efter nya mönster på saker och funderar på hur jag ska tillverka nya inredningsdetaljer. Jag har sytt påslakan och lakan till min son, gosdjur och en massa andra saker.

För ett tag sedan så slog det mig att jag kanske inte är ensam med mitt intresse, och jag gav mig ut på Internet för att titta runt lite. Och döm om min förvåning när den ena länken efter den andra dök upp, med både underbara mönster på stickat, virkat och sytt och tips på vad man kan göra. En helt ny värld öppnade sig, och jag fick verkligen lov att lägga band på mig för att inte bli helt galen! En massa tjejer har startat försäljning av sina hemtillverkade saker via sina bloggar. Andra delar med sig av mönster och tips och vissa har bildat nätverk med andra hantverksintresserade där man skickar små hemliga paket till varandra eller ordnar tävlingar.

Det enorma intresset för lite lantligare inredningsstil tror jag är ytterligare en aspekt som ökar intresset för att själv ägna sig åt hantverk. Det mesta som är hemmagjort är ju väldigt dyrt att köpa, tack vare det enorma arbete som oftast ligger bakom, och de många timmarna... Därför är ju ett bra och billigare alternativ att tillverka själv. Och har man som jag en mamma och mormor med stora gömmor med tyger, garn och mönster och hjälp med idéer så blir det ännu billigare! Annars har jag sett att en bra idé är att besöka loppmarknader och auktioner, där tyger och garner och virknålar och stickor och så vidare brukar gå att få tag i ganska billigt.

Mitt senaste projekt är att sy en ny sufflett till min barnvagn. Det har jag sett andra göra och på det sättet får jag en nästan ny, helt egen barnvagn! Jag ska också börja med en Tildadocka som ska få pryda vår hall och hälsa våra besökare välkomna, och sedan håller jag på och virkar bilar till min sons nya rum... Listan kan göras oändlig. Jag känner verkligen att dessa mönster har vävt ihop mitt eget livsmönster, från när jag fick lära av min mamma till att jag själv tillverkar saker till min egen son! Och vem vill inte sy på en liten etikett på en hemmavirkad bil med texten "Gjord av mamma"?!

Text och foto: Lena Bylund

Ted driver Centralkiosken

Text och foto: Cecilia Kjellin Eriksson

Ted Brandt, 28, driver Centralkiosken i Västanfors tillsammans med sin mor. Det var för två år sedan som han fick erbjudandet att ta över en andel i kiosken när Anne-Christines partner ville dra sig tillbaka. Han funderade en vecka och idag ångrar han inte sitt beslut.

i Västanfors

Det är ett väldigt roligt jobb, säger Ted. Jag är en social människa och här träffar jag mycket folk. Dessutom får jag jobba med både sport och affärer, som är mina intressen. Det händer så mycket skoj i kiosken. Det är många stamkunder som kommer hit och det är en skön jargong. Jag blir glad av att vara här.

Entreprenörsandan i blodet

Rörelsen går bra och det är mycket att göra.

– Ibland är det körigt, men det är ju bara ett bevis på att det går bra, säger Ted som har entreprenörsandan i blodet.

Det var nämligen hans mormor som startade kiosken i Västanfors, då som Pressbyrå. Nu fungerar spelbutikens ombud för ATG, Svenska spel och Western Union med möjlighet att föra över pengar online. I kiosken kan man spela på både hundar och hästar, tippa fotboll och köpa lotter. Lite godis och dricka finns det också förstås.

Att driva en egen affärsrörelse kräver både tid och arbete, och Ted jobbar mer än heltid. Han jobbar varannan helg och ganska intensivt ena veckan men har ett luftigare schema veckan efter. Ann-Christine och Ted

har också hjälp av en anställd. Onsdag, fredag och lördag är speldagar och då är man alltid två i kiosken. Ted är också beredd att hoppa in och jobba även när han är ledig, om det kör ihop sig för de andra. Det är en stor fördel att de kan göra schemat tillsammans, eftersom Ted tränar både brottning och boxning på fritiden. Även under sommarsemestern får man täcka upp för varandra. När en är ledig får de andra jobba desto mer, och då jobbar man också in sin egen semester.

Man kan heller inte vara sjuk för länge. Har man en sjukdom som är smittsam bör man inte möta kunder i kiosken, men då finns det alltid pappersarbete att göra.

– Det är bara att bita ihop och köra, säger Ted.

Studerade i Australien

Efter gymnasiet reste Ted till Australien tillsammans med en kompis och det slutade med att Ted studerade där i tre och ett halvt år och tog en bachelor's degree of business (fil kand i affärer).

Redan när han började studera visste Ted att han ville ha en egen affärsrörelse en dag. Det var när han senare jobbade

med försäljning för ett svenskt företag i Barcelona, som hans mor ringde och frågade om han var intresserad av att ta över en andel i kiosken.

– Det var absolut rätt val att återvända till lilla Fagersta, tycker Ted. Jag trivdes bra i Barcelona, men det här är ett väldigt roligt jobb. Och världen är liten, det är lätt att ta sig till andra länder när man vill det. Det är nära till flygplatserna i både Stockholm och Västerås. Jag har rest tillbaka både till Australien och till Spanien sedan jag började med kiosken, berättar han.

Ted tycker att Fagersta är en mysig liten stad och ett tryggt och bra ställe att växa upp på. Han har många kompisar i Fagersta och familjen finns här.

Våga ta vara på möjligheter

– Det känns bra att komma tillbaka och dela med sig av det jag har lärt mig. Jag vill visa att det inte alls är svårt. Det gäller bara att vara flexibel och att våga ta vara på de möjligheter som dyker upp, menar Ted, som verkar vara en optimistisk och modig person med en stor portion framtidstro.

På Malmvägen i Västanfors bor Cari Lobell, en riktig krutgumma om uttrycket tilläts. Trots att Cari nyss fyllt 86 år verkar hon inte vilja sitta ned och leva ett stillsamt pensionärliv. Tvärtom, det finns ju så mycket att göra. Ända sen Cari var liten flicka har hon gett prov på stark vilja och stor beslutsamhet. Sin egen väg har hon alltid gått, berättar hon.

Som liten fick hon tuberkulos och för att få bättre vård och miljö fick hon vid några tillfällen flytta hemifrån och bo på hem för de som drabbats att denna sjukdom. Hemmet drevs av en stiftelse och hette "Anna Holms minne" och låg i Norberg. Flera i Caris släkt har drabbats av denna sjukdom, bland andra hennes far.

När hon senare ville utbilda sig till sjuksköterska var detta inte möjligt då hon inte tagit realexamen utan bara hade sexårig folkskola. Detta hindrade dock inte Cari som ju var en smula envis. När hon var i 20-årsåldern sökte hon därför till folkhögskola och där läste hon in de ämnen som behövdes för att sen kunna utbilda sig till sjuksköterska. Längre fram läste hon vidare och blev barnsjuksköterska.

Detta att hjälpa andra människor har för Cari verkligen varit ett livsmönster. Bland det absolut värsta hon vet är orättvisor. Att hon själv drabbades av flera orättvisor under sin barndom har säkert präglat henne och gjort att hon senare i livet velat att allt ska gå rätt till.

Frälsningsarmén har alltid haft en stor plats i hennes hjärta. Redan 1941 gick hon med och har sedan dess varit en trogen soldat.

Med åren har dock antalet aktiva minskat vilket gjorde att Fagerstas Hemförbund lades ned för några år sedan. Genom Frälsningsarmén har hon också kommit ut i världen. När Cari var 29 år läste hon en annons i slumsystrarnas tidning "Ljus i mörkret" där man sökte folk som ville komma till Schweiz och jobba på ett Internationellt barnsjukhus. Sagt och gjort, väskan packades och Cari reste ut i världen. Första stoppet var dock en tids arbete i "Amsterdams glädjekvarter" där hon kom i kontakt med mycket elände bland de prostituerade. Sedan fortsatte resan till Genève och arbetet där. Barnsjukhuset låg i slummen och var ett hem för barn med ben- och ledtuberkulos. Totalt stannade hon utomlands i sex månader.

Viljan att hjälpa människor har alltid präglat henne. När hon blev pensionär började hon ta emot dagbarn helt ideellt berättar hon. Detta var ju helt naturligt för en person som alltid haft barnen nära sitt hjärta. Redan som ung hade hon hand om barn inom scouterna i Frälsningsarméns regi. De kallades för "Solstrålarne".

När så Frälsningsarmén lades ned i Fagersta fick Cari en förfrågan från Linda Mandelberg, diakon i Västanfors Västervåla församling, om hon skulle kunna tänka sig att ingå i församlingens besöksgrupp. Naturligtvis nappade Cari på detta. Flera gånger i veckan besöker hon de gamla, som hon säger, på äldreboendet Stolpvreten i Västanfors. Att hon själv är äldre än många av dem som hon besöker är en helt annan historia. Att Cari, liksom myrorna, sprudlar av energi

kan många intyga. Att Fagersta också är en stad med många backar har hon definitivt märkt sen hon började i besöksgruppen. Rullstolarna är tunga att skjuta och hon tycker det är tråkigt att känna att kroppen börjar säga ifrån.

– De gamla har det så ensamt och det betyder så mycket för dem att få komma ut ibland, säger hon.

Under samtalet kommer vi på den lysande idén att många av de som motionerar med sina stavar skulle kunna höra av sig och gå ut med de äldre istället. På så sätt skulle de få träning och motion samtidigt som de äldre skulle få komma ut ibland. För tyvärr är det så att det är ganska svårt att få folk att hjälpa till.

När jag undrar vad som gör henne glad funderar Cari en stund och säger sen med värme i rösten:

– Naturen, allt som har med naturen att göra och speciellt de små myrorna. De är så fantastiska med sin energi och förmåga att bygga så utvecklade samhällen.

En annan sak som gör henne glad är när hon tänker på en av de människor som hon beundrar mest men som nu tyvärr är död, Jerzy Einhorn.

– Vilken fantastisk människa han var, säger hon. Dels att kunna överleva helvetet i Polen under "förintelsen" och dels hans otroliga gärningar som professor inom cancerforskningen.

När jag till sist undrar om alla i hennes släkt är lika goda kristna och medmänskliga svarar hon att hon nog ansetts som det svarta fåret av de andra. Jag för min del tycker nog att hon är det vita lammet....

Cari är Västanfors egen Florence Nightingale

Text och foto: Staffan Riddersporre

*Florence Nightingale (1820-1910) var en engelsk kvinna med diakoniutbildning och en av grundarna till det moderna sjuksköterskeyrket.

Tjejligan

ett pilotprojekt i Fagersta

Pilotprojektet Tjejligan startade i våras. 18 kvinnor på Seco fungerar som mentorer för tjejer på högstadiet. Projektet tar sin utgångspunkt i jämställdhetsfrågor.

Syftet är att förändra och bryta könsbundna attityder kring kvinnor och industriarbete. Jämställdhet mellan kvinnor och män är en viktig faktor för tillväxt.

Sara Mattsson arbetar med personalfrågor på Seco:

– Seco är bra på jämställdhet och vi vill bli ännu bättre. Vi vill spräcka bilden av vad som är kvinnligt och manligt. Visste du till exempel att det finns kvinnliga civilingenjörer på denna mansdominerade arbetsplats?

Förebilder i yrkeslivet

Veine Eliasson, som är koordinator för skola-näringsliv i Fagersta kommun, är en av dem som har tagit initiativet till projektet.

– Vi vill ge ungdomar perspektiv på olika vägar och möjligheter till yrken inom industrin. Ungdomar behöver förebilder! Det är lika viktigt i arbetslivet som inom idrotten, hävdar Veine.

Genom direkt kontakt med goda förebilder i yrkeslivet kan det bli möjligt för unga kvinnor att se industrin som en möjlig arbetsplats. Kontinuitet är en viktig ingrediens i projektet. Tanken är att eleverna ska träffa samma mentor en till två gånger per termin från sjuan till nian. De 18 mentoreorna är kvinnor med olika erfarenhet. Det är både tjänstemän och anställda i produktionen. Eleverna får en mentor i den sektor som de valt efter intresse. Genom dessa möten skapas ett förtroendefullt forum för diskussioner om yrke och framtid.

Bilden av industrin

Många har en gammal bild av industrin, och det är dags att ändra på det, menar Veine.

– De här ungdomarna blir nya budbärare som kan berätta om städade och rena industrilokaler. Vi vill gärna visa alla delar av industrin. Hur många vet till exempel att det finns en forskningsavdelning med 100-talet anställda på Seco? Och inom försäljningsavdelningen har man nytta av språk, marknadsföring och kunskaper om relationer. Vi vill gärna lyfta fram de mjuka delarna

och de mänskliga egenskaperna, förklarar Veine.

Sara håller med.

– Vi hoppas att en positiv bild av industrin får spridning från mun till mun. Vi vill visa på vilka roller och arbetsmöjligheter som finns i vårt företag, och locka fler tjejer till verkstadsindustrin. Det här är ett sätt för oss på Seco att bygga framtid när det är konkurrens om arbetskraften. Vi vill försöka motverka att unga tjejer försvinner från orten för vi tror på ungdomar!

Projektets utveckling

Än så länge är detta samarbete bara påbörjat. Projektet inleddes i mars med en rundvandring i produktionen, och längre fram planerar man andra aktiviteter.

Man kan till exempel integrera projektet i något temaarbete i skolan där företagsrepresentanter kommer till skolan. Det är nyttigt också för skolans personal att se näringslivets personal som en resurs i skolarbetet. Det finns tankar på att göra en öppet hus-dag där de elever som deltar i projektet får bjuda in föräldrar och andra släktingar och berätta om sina erfarenheter av

Sara Mattson, HR på Seco och Veine Eliasson, koordinator för skola-näringsliv i Fagersta kommun har tagit initiativet till projektet "Tjejligan".

mötet med företaget. Formerna för en sådan dag behöver planeras mer ingående. Som en förlängning på projektet har man även pratat om temadagar för mellanstadieelever.

Intresset i företaget växer

En positiv effekt som projektet för med sig är att vuxna i industrin ser att de har kunskaper som är värdefulla, menar Sara. Ett internt intresse väcks inom företaget och de anställda lär känna sitt företag allt bättre under arbetets gång.

Veine menar att näringsliv och skola har ett bra och utvecklat samarbete i Fagersta.

– Det är få ställen i Sverige som har ett så bra samarbete mellan skola och näringsliv som vi har i Fagersta, och det är mycket tack vare att både företagsledning och kommunledning med anställda och politiker tycker att det är viktigt och avsätter resurser för det.

**Text och foto:
Cecilia Kjellin Eriksson**

Bakgrundsfakta

Projektet "Tjejligan" för tjejer i industrin är ett samarbete mellan Seco och "Skola näringsliv" i Fagersta kommun. Projektet är i upptakten ett samarbete med Seco Tools AB och man hoppas på medverkan från flera företag inom regionen Norra Västmanland.

Inom industrin finns många yrkesområden där kvinnor är underrepresenterade, framförallt inom många tekniskt inriktade yrken. Genom att bryta könsbundna utbildnings- och yrkesval i skolan och uppmuntra kreativiteten hos flickor kan fler unga kvinnor se industrin som en möjlig arbetsplats och därmed bidra till tillväxt och utveckling på orten. Ett av många sätt att nå detta mål är den direkta kontakten med goda förebilder i yrkeslivet. Genom till exempel samtal, information, besök på arbetsplatser som kan knytas till aktuella ämnen, teman liksom återkommande besök av representanter från företag på skolan kan eleverna koppla kunskaper till ett sammanhang som underlättar kommande studie- och yrkesval.

Projektets mål

- Att göra industrins olika arbetsområden synliga och definierade för tjejer
- Att för tjejer skapa bättre underlag för val av studie- och yrkesutbildning
- Att tjejer ser behovet av jämställdhet mellan kvinnor och män
- Att ge tjejer en frizon för sina tankar och funderingar om arbete inom mansdominerade områden
- Att coacha unga tjejer som står inför sina framtida yrkesval

Anders och Olle värnar

Ajag blir bjuden på kaffe och bullar ute i trädgården i Halvarsviken en solig förmiddag i maj. Fåglarna kvittrar och solen lyser på korna som betar i hagen en bit bort. Det känns väldigt idylliskt och Olle säger att det är just sådana här stunder som är det bästa med att bo på landet och att driva en gård med jord- och skogsbruk.

– Lönen är att få leva i det här, säger Olle. Tänk att få sitta här i tystnaden och lyssna på tornsvalorna. Hellre sliter jag lite extra för att få njuta en stund i skogen än att jobba ihop till en resa till Thailand. Det blir aldrig tråkigt att leva så här. Det är spännande när man planerar och något oväntat dyker upp, det är det som är själva tjusningen.

Anders håller med:

– Nu har vi sått på åkrarna och det är kul att se när det börjar växa. Eller när man planterar ett träd och tänker att man gör det för någon annans skull. Om 100 år finns det här träder kvar. Det finns tallar i vår skog som är 300 år gamla, de rymmer hela vår släkthistoria.

Gården har funnits i släkten sedan 1727 och Anders och Olle är den nionde generationen som driver gården.

– Berättelserna och märken från tidigare generationer finns kvar, men verksamheten måste hela tiden utvecklas, menar Anders.

Mer skog har räddat byn

Olle ansvarar för skötseln av åkrarna och Anders har skogsbruket som sitt ansvarsområde. Möjligheten att köpa till mer skog till gården under åren har varit avgörande, menar Anders.

– Det är skogsförstärkningarna som har gjort att byn har kunnat leva vidare, menar han.

Beslutet att göra sig av med mjölkkorna växte fram under lång tid, och bröderna är överens om att det var rätt beslut. En stor satsning på bland annat en ny större lagård hade krävts för att de skulle ha kunnat driva mjölkproduktionen vidare, och det ansåg bröderna inte att de hade möjlighet att göra. Dessutom krävs det mycket mark för att hålla 60 kor med bete och foder.

Renoverar de gamla husen

Istället valde de att renovera de gamla husen i byn och hyra ut dem. Det ger en del inkomster. Möjlighet finns också att "Bo på lantgård" i Halvarsviken. Det är bra standard på boendet och det finns en särskild badstrand anlagd för ändamålet med egen båt.

– Vi vill bevara byggnaderna som gör Halvarsviken unikt, förklarar Anders.

Det är många byggnader att hålla efter, eftersom byn Halvarsviken egentligen består av fem gårdar, och bröderna Olsson äger fyra av dem.

– Det är 36 tak som ska vara renoverade och i bra skick, säger Olle och skrattar.

Ett annat sätt att få extra inkomster är att hjälpa till med renovering av andras hus. Det finns även en såg på gården där man kan såga 11,5 meter långa stockar, och det är lite ovanligt. Skogsarbete och snöröjning på entreprenad är andra inkomstkällor.

Kräftfiske med kräftskiva för företag har bröderna också provat på att ordna, och kan tänka sig att arrangera även fisketurer för företag.

Korna håller landskapet öppet

Att ha kor är ren naturvård eftersom de betar och håller landskapet öppet. Många växter och fågelarter trivs bäst i öppna landskap.

– Vi vill hålla markerna öppna, säger Olle, och det är roligt med djur.

– Det är vackert när man ser korna gå och beta i hagen om kvällarna, och när man lockar på dem så kommer alla, berättar Anders.

– Jag skulle ha ångrat mig nu när jag är lite äldre om jag hade valt att inte ta över gården och leva så här, funderar Olle.

Anders och Olle ser det som en förmån att ha haft möjlighet att låta barnen växa upp i den här miljön.

– Jag tror att de har det med sig hela livet, säger Anders, som har två små barn. Olle har fyra vuxna barn. De två tvillingdöttrarna är väldigt hemkära och mycket intresserade av gården. Kanske finns det möjlighet för dem att utveckla någon del i byn i Halvarsviken. Intresset för närproducerade livsmedel ökar och det kanske kan vara en nisch att utveckla.

Ordförklaring

Dikor – köttdjur som föder en kalv varje år. Kalvarna säljs på hösten till andra besättningar, eller till slakt.

om byn Halvarsviken

B Bröderna Anders och Olle Olsson i Halvarsviken driver släktens gård vidare i nionde generationen. Bönders förutsättningar har ändrats och för två år sedan gjorde sig bröderna av med mjölkarna av ekonomiska skäl. Nu har de 20 dikor (köttjur) som kalvar varje vår, men inkomsterna kommer från andra verksamheter.

Olle och Anders Olsson utanför "Gammelstugan" från slutet av 1700-talet. Stugan är invändigt bevarad som den såg ut förr. Nu står den på tur att renovera utvändigt.

Text och foto: Cecilia Kjellin Eriksson

Birgitta Jubell är 68 år och gift sedan 42 år. Hon är född fagerstabo och har jobbat på Sparbanken i 35 år. Hon har en vuxen son och två barnbarn, som hon gärna hälsar på i Stockholm. Birgitta tycker om att gå med stavar.

Ordförklaringar

Alba: en fotsid vit dräkt som bärs i gudstjänsten

Röcklin: vitt plagg som kan användas vid gudstjänst av präst eller lekman

Stola: ett brett textilband som bärs över alban eller röcklinet. Stolan finns i kyrkoårets färger och bärs av både präster, diakoner och biskopar.

Mässhake: mantel i liturgisk färg som prästen bär vid mässan

Liturgiska kläder: de dräkter som i gudstjänsten används av prästen, diakonen, kören och andra medhjälpare

Sakristian: rum för det heliga, utrymme i kyrkobyggnaden, där nattvardskärlen görs i ordning, de liturgiska kläderna tas på och gudstjänsten förbereds.

Oblat: nattvardsbröd som liknar ett runt tunt vitt kex och bakas av osyrad deg.

Kommunion: nattvard

Bursa: pärmliknande fodral till corpralet, den duk på vilken måltiden dukas under mässan.

Palla: kvadratisk, ofta insydd skiva, som täcker kalken

Birgitta Jubell tar sin uppgift som kyrkvärd på stort allvar.
– Det är det finaste uppdrag man kan få. Att just jag blev tillfrågad kändes stort, säger Birgitta, som är en av åtta kyrkvärdar i Västanfors Västervåla församling.

Nu har hon fungerat som kyrkvärd i sju år, men först var hon tveksam till om hon skulle klara uppgiften för hon trodde att det ställdes höga krav på en kyrkvärd. Men efter lite övertalning tackade hon ja och fick gå jämsides med en annan kyrkvärd i någon månad för att lära sig alla detaljer.

– Det var många ord att hålla reda på, skrattar Birgitta och rabblar upp flera knepiga ord som alba, stola, röcklin, mässhake, oblat, bursa och palla... Jag lärde mig vilka olika kläder en präst har på sig vid olika gudstjänster, och i vilken ordning kläderna ska ligga. Jag tyckte att det var oerhört intressant.

Vad gör en kyrkvärd?

Kyrkvaktmästaren och kyrkvärden har olika uppgifter inför en gudstjänst. En kyrkvaktmästare är anställd av församlingen, medan kyrkvärdskapet är ett frivilligt uppdrag. Kyrkvärden är den som tar emot besökarna när de kommer till kyrkan, och delar ut psalmböcker och agendor. Det är också han eller hon som hälsar välkommen när gudstjänsten börjar och ibland läser kyrkvärden någon av bibeltexterna. Kyrkvärden tar

Förtroendefullt att vara kyrkvärd

fram prästens kläder, tänder ljus i sakristian och dukar altaret när det är en gudstjänst med nattvard, och ber tackbönen efter kommunionen.

– Det roligaste är att träffa alla människor som kommer till kyrkan, både barn och vuxna. Det är viktigt för varje besökare att bli sedd. Jag har blivit personligt bekant med många barnfamiljer genom min uppgift att ta emot dem i kyrkan, berättar Birgitta, som tjänstgör som kyrkvärd ungefär 30 gånger på ett år.

Veckomässan är favorit

Torsdagens veckomässa i Västanfors kyrka är en favorit, och på familjegudstjänsterna är Birgitta alltid med, i både Västanfors och i Västervåla kyrka.

– Jag älskar familjegudstjänster! Det är en förmån att också få vara med i förberedelserna inför dessa speciella gudstjänster, och jag beundrar kreativiteten som finns hos personalen som arbetar med familjegudstjänsterna. Jag har varit med både och spelat teater i julspelet och lånat ut en skattkista. Man får inte vara rälös, säger Birgitta med en road glimt i ögonen.

Att vara en del i helheten

Birgitta kommer alltid till kyrkan i god tid, gärna en timme innan gudstjänsten börjar. Hon tycker om att göra sina sysslor i lugn och ro och finner en vila i det.

– Alla som medverkar i gudstjänsten har förberett sin del av gudstjänsten; prästen, musikern, vaktmästaren och kyrkvärderna. Det är en fin känsla att vara en del i helheten, säger Birgitta, som också tycker om att pyssla lite extra i kyrkan. Hon vill att det ska vara ombonat och fint när människor kommer dit. Det är de små detaljerna som gör det där lilla extra. Birgitta har tagit med sig några dukar och ljusstakar som blivit över hemma, och några vackra tygblommor som dekorerar ett bord i kyrkan.

– Det känns välkomnande när man ser att någon har ordnat för att vi ska komma hit. Alla detaljer i helheten är viktiga, menar Birgitta.

Ansvar för kyrkans textilier

Birgitta är också den kyrkvärd som är ansvarig för kyrkans textilier. Hon ser bland annat till att rocklin och torkdukar till nattvarden är tvättade och strukna. Hon syr vid behov i band och knappar i de liturgiska kläderna. Stolor skickas på särskild tvätt, eftersom de ofta är tillverkade i känsliga material som siden eller ylle med vackra broderier.

Tron har fördjupats

Birgitta har varit aktiv i kyrkans verksamhet ända sedan sonen Mattias konfirmerades för snart 20 år sedan. Hon kom genom bekanta med i en samtalsgrupp med kvinnliga deltagare och har

upplevt den gemenskapen som väldigt värdefull. Tillsammans har kvinnogruppen gjort flera studieresor, senast till ett kloster vid Gardasjön i Italien.

Eftersom kvinnogrupperna träffar är förlagda i anslutning till Veckomässan i Västanfors kyrka har det blivit naturligt för Birgitta att gå regelbundet i kyrkan.

– Visst har min kristna tro fördjupats, säger Birgitta. Det är kärleksbudskapet jag lutar mig emot. Jag är ingen bibelsprängd person, men jag uppskattar att lyssna till prästernas predikningar. Jag har utvecklats mycket av att lyssna på andras tankar om vad kristen tro är, och fått förklaringar till en del svåra frågor. Jag har också lärt mig att uppskatta kyrkoåret som följer ett visst mönster.

Formulerar tackbönen

Birgitta upplever en speciell känsla när hon dukar nattvardsbordet inför en gudstjänst, och hon skriver gärna egna tackböner utifrån söndagens tema. Hon tycker om att formulera tackbönen, som kyrkvärderna läser efter nattvarden, på ett personligt sätt.

Engagemanget i församlingen har också utvecklats i och med att Birgitta har flera uppdrag som förtroendevald för PoSk (Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan).

**Text och foto:
Cecilia Kjellin Eriksson**

Därför är jag medlem i Svenska kyrkan

Michael Stenklo

– Jag har varit med i kyrkan i hela livet och jag har aldrig funderat på att gå ur. Jag har upptäckt på äldre dar att det finns delar i samhället som andra inte tar ansvar för. Kyrkan tar hand om hela människan, inte bara det fysiska. Det handlar om livskvalité. Kyrkan är en samhällsfunktion som finns i hela Sverige. Förr var det i storfamiljen som man tog hand om varandra, men idag finns inte storfamiljer på det viset. Kyrkan står för trygghet och medmänsklighet. Där finns möjlighet att träffa människor i olika sammanhang.

I kyrkan finns det alltid någon som kan ta emot en när livet har fått sina törnar. Det är en säkerhetsventil i tillvaron. Så varför skulle jag gå ur? Om ingen betalar kyrkoavgift så finns de här människorna inte att tillgå.

Jag är inte så religiös, men i Svenska kyrkan kan jag vara med som människa. Ingen ifrågasätter min tro. Jag har besökt en del kyrkor när jag har varit ute och åkt och jag tycker att själva kyrkorummet är mycket rogivande, både kulturellt och själsligt.

Monika Rosén

– Jag tycker det är roligt med olika sorters gudstjänster. Jag väljer vilka gudstjänster jag vill gå på. Det finns så många aktiviteter att vara med på i församlingen också. Temakvällarna mat&prat på Lindgården är väldigt trevliga, och så är jag med i samtalsgruppen text och tanke, och vi har så roligt!

Text och foto: Cecilia Kjellin Eriksson

Packgruppen gör babypaket

Varje torsdagseftermiddag träffas en grupp på runt femton damer för att "hjälpa till på de sätt de kan" genom att virka, sticka och sy kläder, filtar och liknande, som sedan kommer att skickas iväg till Angola i form av baby-paket. På så sätt lockar de blivande mödrar till läkarcentralerna för att förlösa sina barn. Då kan läkaren passa på att undersöka både mor och barn för att se till att de mår bra och får chansen att vaccinera dem.

Redan på 80-talet drog packgruppen igång. Grundtanken var att de som ville hjälpa, skulle göra det på de sätt de kunde. Tanken som finns idag är mer inriktad på att locka blivande mödrar i Angola att uppsöka läkare då de ska förlösa sina barn. Om de gör det får de "baby-paketet" som innehåller en hel del användbara grejer för ett barns första tid i livet.

Ett paket innehåller:

1 filt, 3 tygblöjor, 2 handdukar, 2 tvättlappar, 1 tröja, 1 skjorta, 1 kortbyxa, 1 långbyxa, 1 mössa, sockor, 1 plagg att växa i och eventuellt någon leksak.

När paketen skickas iväg skiljer sig mycket från gång till gång. Det är först när de stickande och virkande damerna har fyllt tjugo svarta plastsäckar som dessa hämtas upp från Lindgården och skickas iväg ner mot Angola, genom organisationen Brödet och Fiskarna. Varje säck innehåller mellan nio och tio paket. Det sker alltså en hel del virkande och stickande bland damerna. Inte bara på torsdagarna på Lindgården utan även hemma. Alstrena tar de sedan med till Lindgården.

Gruppen sitter runt bordet som är fullt med färgglada plagg och garner. Stämningen är god och det utbyts historier, tips och beröm om vart annat och alla har de något för händerna. Jag pratar med några av packgruppens medlemmar. Marianne Dahlström har varit medverkande i gruppen sedan i höstas. Inger Eriksson har varit verksam i fyra år och Måde Karlsson har tre år av verksamhet i gruppen. De kan berätta för mig under

fikat, som också det är en del av packgruppens tradition på torsdagseftermiddagarna, att gruppen varierat en hel del under årens gång och att man aldrig vet vilka som kommer att dyka upp under torsdagen. Det har tillkommit människor och andra har fallit bort under årens gång.

De berättar också att det bästa med packgruppen är det sociala, att få träffa andra människor, att det händer något, och att man har det trevligt. Sedan sker det ju även små utflykter. Förra gången var de iväg på Julmarknad på Steningslott utanför Märsta och hade det väldigt trevligt, berättar Inger Eriksson som varit verksam i gruppen längst. Nästa utflykt blir nu till våren, men vart det bär iväg, hålls fortfarande hemligt. Hur varje medlem har fått nys om och hittat till packgruppen varierar mycket. Vissa har hittat hit genom att ha läst om det i Mitt i Livets tidigare artiklar, andra genom vänner och också genom andra händelser på Lindgården.

Till Lindgården lämnas diverse garner, plagg och lakan. Allt tas tacksamt emot och återanvänds i packgruppen. Gruppen samlas en gång i veckan på torsdagarna mellan halv två och halv fyra. Damerna i gruppen pratar, stickar och fikat, allt för ett bra ändamål och alla är välkomna att delta, antingen med virkning och stickning under torsdagen eller genom att skänka garner och tyger.

Text och foto: Elin Lindkvist, praktikant

Bowlingen ger gemenskap

Fagersta pensionärsbowling är en förening med ett 30-tal medlemmar som träffas i Fagerstahallen två dagar i veckan för att spela bowling. För många är gemenskapen viktigare än själva tävlingsmomentet, även om man naturligtvis blir sporrade när det går bra i spelet.

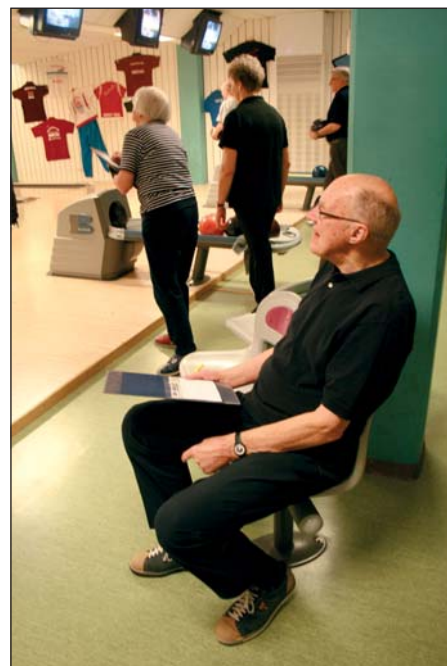

Foto: Elin Lindkvist

Föreningen har två lag i seriespelet för pensionärer, ett fyra-mannalag och ett åtta-mannalag. Den här dagen ska fem förväntansfulla spelare åka till Ludvika och spela den sista avgörande matchen i serien. Om de vinner går de vidare till slutspelet, men det vågar de inte riktigt hoppas på. Förutom seriespelet deltar medlemmar från Fagersta pensionärsbowling i många individuella tävlingar.

En humörkänslig sport

Serkejeff Mauri har spelat bowling i fem år. Han säger att det är en humörkänslig sport.

– Om jag är sur när jag kommer hit då går det dåligt och så blir jag ännu surare. Det är svårt att vända spelet då. Men när jag är på gott humör brukar det gå bra att spela, säger han och skrattar.

– Jag spelar golf på sommaren, och det är bra att ha nånting på vintern också, tycker Birgitta Andersson. Kerstin Jansson bor i Virsbo och har varit med i föreningen i ungefär ett år.

– Det här är jättekul! säger hon entusiastiskt. Om jag hade vetat det när jag var ung så hade jag kanske kunnat bli nåt, säger hon och skrattar. Gemenskapen är viktigast, förklarar hon sen, prestationen kommer i andra hand.

Flera rutinerade spelare

Anders Lindström, ordförande och Ralf Svensson, kassör spelar på en av banorna. Båda har varit med i föreningen länge och är rutinerade spelare.

– Det är roligt att vara ute och tävla och se olika banor, berättar

Ralf, men det är alltid speciellt att spela på hemmabanen.

– Alla ska ha chans att få spela. Det viktigaste är att få delta, inte att vinna, säger föreningens ordförande Anders Lindström.

Fler får vara med och spela

Roland Pettersson, som är sekreterare i föreningen, uppmanar fler pensionärer att komma och prova på att spela bowling.

– Det är roligt och samtidigt är det bra motion och social samvaro. Det är minst lika viktigt som tävlingarna, säger han.

Föreningen gör uppehåll under sommaren och börjar spela igen i augusti. För mer information kontakta ordförande Anders Lindström.

Cecilia Kjellin Eriksson

När Palmergrabbarna tog upp sina instrument och började spela på tedansen tisdagen den 17 mars på Lindgården fylldes golvet snabbt med över ett tiotal dansande leende par. Stämningen var väldigt god och luften fylld av svängig musik och muntra röster.

Tedansen är en händelse som har inträffat några år nu på Lindgården och är väldigt uppskattad. Där träffas, dansar och fikar man tillsammans.

– Jag tycker att tedansen är jättekul! Det bästa är att träffa människor och med dansen håller man sig pigg, säger Gunbritt Rosén. Margareta Grip nickar instämmande där de sitter vid samma bord och pustar ut efter ett par låtar av dansande. Sedan påpekar Margareta också att det verkligen är jättebra att det ordnas sådana här aktiviteter på Lindgården.

En annan stordansare under tedansen var Roy Storbjörk, som glatt sa att all dans är rolig och det bästa med tedansen är närheten man får till en kvinna.

Dansande par var inte det enda som gick att hitta under tedansen utan där fanns även fika och dessutom lottförsäljning med fina priser. Alla pengar som samlades in under eftermiddagen gick oavkortat till Svenska kyrkans internationella arbete.

Text och foto: Elin Lindkvist, praktikant

Fråga juristen

Pappa är omgift – vad får jag ärva egentligen?

Fråga: Min mor gick bort 1987 och min far gifte om sig 1990. Han har ett barn med sin nya fru. Hur fungerar arvsdelningen (hus, bil och sparpengar) i fall att han går bort?

Tacksam för svar

Svar: Vid dödsfall före 1988 gällde andra arvsregler för gemensamma barn än de som gäller idag. Gemensamma barn ärvde den avlidne föräldern direkt. Saknades testamente och äktenskapsförord ärvde de gemensamma barnen hälften av makarnas sammanlagda kvarlåtenskap. Eftersom din mor avled 1987 bör du ha fått ut ditt morsarv.

Hur arvet fördelas när din far avlider beror på hur han och hans hustru har ordnat sin ekonomi. Arvet beror bland annat på om det finns äktenskapsförord och vem som äger vad samt om det finns ett testamente.

Saknas äktenskapsförord och testamente så lägger man ihop bådas kvarlåtenskap och drar bort bådas skulder när din fader avlider. Hälften är efterlevande makas gifterätt och den andra hälften arvet efter din far. Han har två barn och de delar på denna hälft. Du ärver alltså en fjärdedel av båda makarnas samlade kvarlåtenskap. Ditt arv kan bli mindre om makarna upprättat äktenskapsförord och/eller testamente beroende på vad som står där.

Martin Lindgren, jurist

PS. Ni kan nå mig på adressen: Martin Lindgren, Kyrkans Allmänna Juridiska Byrå, Kyrkvägen 7, Box 2012, 737 02 Fagersta eller på e-mail-adressen: martin.lindgren@svenskakyrkan.se eller på telefon 0223-434 75

Allsång på bryggan

Vi fortsätter med Allsång på bryggan även i år! Konceptet är trevlig underhållning, servering och framförallt allsång. Välkommen till bryggan bakom Lindgården på onsdagarna nedan kl 18, då serveringen öppnar och artisterna underhåller. Sedan drar allsången igång för fullt.

Vid eventuellt dåligt väder så håller vi till inne på Lindgården. Ta gärna med en egen filt, då det kan bli mycket folk!

Välkommen till Allsång på bryggan följande onsdagar i sommar: den 24 juni, 1 juli, 8 juli, 15 juli, 22 juli, 29 juli och den 5 augusti.

Sommarens friluftsgudstjänster

- To 18/6** kl 21. Du lindar av olvon. Gudstjänst i mid-sommartid på Lindgårdens uteplats. Tjejkören sjunger.
- Lö 20/6** Midsommardagen kl 11 Gudstjänst vid Västervåla Hembygdsgård. Medtag kaffekorg.
- Sö 28/6** kl 20 Mässa på Lindgårdens brygga.
- Sö 5/7** Hembygdens dag kl 11 Gudstjänst i Västervåla kyrka med körsång. Kaffe serveras.
- Sö 12/7** kl 10 Friluftsgudstjänst på Lindgårdens uteplats. Kyrkkaffe.
- Sö 12/7** kl 18 Gudstjänst med poesi i Dunshammar (vid blåsterugnarna). Ta med kaffekorg och gärna egna favoritdikter.
- Sö 19/7** kl 18 Gudstjänst i Ennora (Fritidsvägen). Medtag kaffekorg.
- Sö 26/7** kl 20 Mässa på Lindgårdens brygga.
- Sö 2/8** kl 11 Gudstjänst vid Kolarkojan vid Märrsjön i Västervåla. Medtag kaffekorg.
- Sö 9/8** kl 10 Friluftsgudstjänst på Lindgårdens uteplats. Kyrkkaffe.
- Sö 9/8** Engelsbergsdagen. kl 14 Andakt i hyttan, Engelsbergs bruk. Kyrkokören sjunger.
- Sö 16/8** kl 13 Gudstjänst i Djupnäs. Kaffe serveras.

Gudstjänst i Brukskyrkan kl 15 söndagar udda veckor

78 000 kronor insamlat till internationellt arbete

Varje vår under fastetiden pågår Svenska kyrkans stora insamling till förmån för det internationella arbetet - Hela världen. I år var temat "Rent vatten ger liv!" Resultatet för hela fasteaktionen uppgick till närmare 40 miljoner kronor.

I Västanfors Västervåla församling samlades 78 000 kronor in under fasteaktionen genom olika aktiviteter som modevisning, tedans, bössinsamling, försäljning av våfflor, lotter och påskris i Brukskyrkan, kabaré, försäljning av prästost samt kollekter.

Ett stort tack till alla som på olika sätt varit med och jobbat ideellt under fasteaktionen. Tack till affärerna och konferencier Christer som medverkade till en lyckad modevisning. Tack till köket, internationella gruppen, konfirmanderna och andra frivilliga!

Kyrkoval 20 sept 2009

Svenska kyrkan är demokratiskt uppbyggd och beroende av människors engagemang. Alla är välkomna att vara med, ta initiativ och dela ansvar.

Den 20 september 2009 är det kyrkoval. I kyrkovalet, som sker vart fjärde år, har Svenska kyrkans medlemmar möjlighet att rösta på de grupper och personer som ska besluta om frågor som påverkar kyrkans verksamhet och framtid. Ca 5,6 miljoner medlemmar i Svenska kyrkan är röstberättigade. I kyrkovalet är rösträttsåldern 16 år.

I kyrkovalet väljs de personer som ska få förtroendet att styra kyrkan de kommande fyra åren. Direkta val sker till kyrkofullmäktige i församlingen, stiftsfullmäktige i stiftet och till kyrkomötet på den nationella nivån. Läs mer om kyrkovalet på www.svenskakyrkan.se/kyrkoval

Öppet hus på Lindgården 12/9

Inför kyrkovalet blir det en öppet hus-dag på Lindgården lördagen den 12 september kl 10-14, då församlingen visar alla verksamheter. Då finns möjlighet att ställa frågor till församlingens förtroendevalda och att förhandsrösta.

Konfirmandåterträff

Du som konfirmerades i Västanfors kyrka för 50 eller 51 år sedan har fått en inbjudan till en återträff lördagen den 8 augusti. Om du inte fått någon inbjudan får du gärna höra av dig till oss på tel 0223-434 00.

Program lördag den 8 augusti

kl 11 Gudstjänst i Västanfors kyrka

kl 12 Lunch på Lindgården (Lunchpris: 150 kr.)

kl 14.30 Kaffe på Hembygdsgården med musikunderhållning av Palmergrabbarna och tal av kommunalråd Stig Henriksson. Träffen sker i samband med kommunens återvändaredag. Föranmälan till konfirmandåterträffen senast den 27/7 tel 434 00 eller via mejl: vastanfors-vastervalaforsamling@svenskakyrkan.se

Lindgårdsskolans högstadium

Kyrkorådet har beslutat att starta Lindgårdsskolans högstadium år 7-9. Skolan startar på Sturevägen i Fagersta hösten 2009 med år 7 och år 8. Lindgårdsskolan i Fagersta drivs av Västanfors Västervåla församling sedan 2002, och har idag 114 elever från förskoleklass upp till och med år 6 (F-6).

Skolans profil

Högstadieskolans profil kommer att vara naturvetenskap och teknik. Skolan kommer att kännetecknas av hög lärartäthet och lärarkompetens. Vi kommer att fortsätta eftersträva nära samverkan med föräldrar. Skolan kommer att söka samverkan med organisationer och företag för att entusiasmera eleverna tidigt för naturvetenskap, hållbar utveckling och teknik. Vi lägger stor vikt vid att eleverna får utveckla sina positiva egenskaper, och att de får stärka de kompetenser som är viktiga för fortsatta studier och i arbetslivet.

Är du som elev eller förälder intresserad av en högstadieskola med engagerade och kompetenta lärare som sätter eleven och kunskapen i fokus, och som har en kreativ skolmiljö präglad av arbetsro för elever och lärare? Då är Lindgårdsskolan något för dig.

Välkommen att fylla i en intresseanmälan till Lindgårdsskolans högstadium via formuläret på församlingens hemsida www.svenskakyrkan.se/vastanfors.

Västerskolan i Västerås

Det är också klart att Västerskolan (år 6-9) startar på Bäckby i Västerås till hösten. Verksamheten för Västerskolan är organiserad inom församlingens bolag Kyrkans vård och omsorg i Sverige AB. Rektor för Västerskolan och Lindgårdsskolans högstadium är Nina Ericsson, tel 021-471 75 40. E-post: nina.h.ericsson@svenskakyrkan.se

Fler avdelningar på förskolan Linden

Förskolan Linden består idag av två avdelningar och planerar för att öppna två avdelningar till i höst. Intresset bland föräldrar är stort och många barn står i kö för att få börja på förskolan Linden.

MITT i LIVET

Ansvarig utgivare: Henrik Rydberg, tel 434 10. **Redaktör:** Cecilia Kjellin Eriksson, tel 434 06. **Repro:** TEXT & REPRO, Västerås. **Tryck:** PRIMATryck, Halstahammar. **Omslagsfoto:** Magnus Aronson. Redaktören svarar för osignerat material.

WWW.SVENSKAKYRKAN.SE/VASTANFORS

Svenska kyrkan
VÄSTANFORS VÄSTERVÅLA

Musik i Sommarkväll

9 juni	Kyrkokören
16 juni	Gränslösa
23 juni	Tuxedo jazzband
30 juni	Emily McEwan, sång Kjell Fernström, piano Hans Backenroth, bas Ola Bothzén, trummor
7 juli	Susanne Carlström, sopran Marie Olhans, piano
14 juli	Bergslagens kammarsymfoniker
21 juli	Kenny Håkansson, gitarr o sång Jens Persson, bas Bosse Skoglund, handtrummor
28 juli	Trio Vivaldi
4 augusti	Eitre
11 augusti	Camilleri-trio

Läs mer på hemsidan: www.svenskakyrkan.se/vastanfors

Västervåla kyrka tisdagar kl 19